

«Ермек Серкебаев атындағы -Өнер колледжі – өнерде дарынды балаларға мамандандырылған мектеп-интернат»Кешені» КММ

КГУ «Комплекс «Колледж искусств – специализированная школа-интернат для одарённых в искусстве детей имени Ермека Серкебаева»

Қарастырылған:
Рассмотрено:

на заседании ПЦК
«Теория Музыки»
Протокол №1
Председатель ПЦК
Алханова О. А.

«29» августа 2024 года

Келісілген:
Согласовано:

Заместитель директора
По профильной работе

Габидуллина В.Ф.

Бекітілген:
Утверждено:
Решением МС КГУ
«Комплекс
«Колледж искусств –
ШОД»
Председатель Рыжик Г. Л.
« 29 » августа 2024 года

ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ РАБОЧАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ДҮНИЕЖҮЗІЛІК МУЗЫКА ӘДЕБИЕТІ
МИРОВАЯ МУЗЫКАЛЬНАЯ ЛИТЕРАТУРА
(ПӘННІҢ АТАУЫ / НАИМЕНОВАНИЕ ДИСЦИПЛИНЫ)

Петропавл қаласы, 2024 жыл

Составитель: Тажибаева К.К. – преподаватель музыкальных дисциплин ПЦК «Теория музыки»

Рецензенты:

Алханова О.А. – председатель ПЦК «Теория музыки»

Чепикова Н.К. – преподаватель музыкальных дисциплин ПЦК «Теория музыки»

Утверждена методическим советом КГУ «Комплекс «Колледж искусств – специализированная школа-интернат для одарённых в искусстве детей имени Ермака Серкебаева»

Регистрационный номер №1

Дата регистрации 29.08.2024

5сынып – 68 сағат
6сынып – 68 сағат
7сынып – 68 сағат
8сынып – 68 сағат
9сынып – 68 сағат

Барлығы – 340 сағат

Түсініктеме хат

Жұмыс оқу бағдарламасын құрастыру барысында оқу уақытының көлемін өзгерту мүмкін. Пәнді оқыту үшін , және кәсіби білімн басты мақсаттар“:

-Дұрыс шешімдер қабылдайтын бағдарламалық өзгерістерді жүргізу;

-Жеке практикалық сабақтарды басқалармен мазмұнына сәйкес келетінін ауыстыру.

«Музыкалық әдебиет» пәні мамандыққа тығыз байланысты болғандықтан музыкалық мектепте оқу-тәрбие процесінде ерекше орын алады. Музыкалық әдебиеттің толық курсы оқушыларда жоғарғы музыкалық талғам, көркем эстетикалық дүниетаным қалыптастыру мен дамытудың, кәсіби ой-өрісін дамытудың теңдесі жоқ негізі болып табылатын XVII- XX ғасырлардағы европа және орыс музыкалық мәдениетінің тамаша туындыларын қамтиды.

Ұсынылып отырған бағдарламаның басқа бағдарламадан ерекшелігі- бұл бағдарламаға XX ғасырдағы шетел композиторларының қосылуы және оның бөлімдерінің төмендегідей тәртіп пен орналасуында:

1. Шетел музыкалық әдебиеті
2. Орыс музыкалық әдебиеті
3. XX ғасыр музыкасы

«Шетел музыкалық әдебиеті» оқулығының 6 шығарылымының жоқтығына байланысты оның материалдарын жаңа бөлімде композиторлар мен олардың шығармаларымен жалпы танысу түрінде оқытуды көздейді. «Өмірбаяны» және «Өмірі мен шығармашылық жолы» деген тақырып аттарындағы айырмашылықтар осы материалды оқытуға тиісті әдістер табуы қажет етеді (толығырақ композиторлардың өмірі мен шығармашылық жолдары оқытылады). Сонымен бірге тақырыптың көптеген композиторлардың шығармашылығында жоқ екендігін ескерсек, ол материалдарды оқушылардың өздігінен игеруі қажет деген ұғым туады.

Курстың мақсаты-оқушыларды дүниежүзілік музыка мәдениетімен таныстыру, оқушыларды музыкалық шығармаларға кәсіби көзқарас, музыкалық стильдер мен бағдарламалардағы орын алғаш

эволюция туралы түсінік, өз бетінше логикалық ойлау дағдыларын қалыптастыру болып табылады.

Музыкалық әдебиет курсы оқуды аяқтаған кезде оқушылар кен көлемдегі музыкалық материалдарды білуі, дәуірлер мен композиторлардың стилдерінен хабардар болулары, әрбір ұлттық мәдениеттің бүкіл дүниежүзілік музыкалық процестегі орын мен рөлін түсінуге, ойлау мәдениетін меңгеруге және оның нәтижесін жүйесі түрде баяндауға қабілетті болуға тиісті.

Келешек музыка мамандарын дайындаудағы музыка әдебиетін оқытатын мұғалімнің басты міндеті- ол оқушыларды музыканы сезімтал- көңілді және саралай қабылдау дағдысын, оның жанрлары мен түрлерін дыбыстық-есту және теориялық жағынан меңгеруін қалыптастыру. Ол үшін дүркін-дүркін музыкалық бақылау викториналарын өткізіп отыру керек.

Музыкалық әдебиет пәні бүкіл оқу барысында 4,5,6,7,8,9 сыныптар бойынша оқытылады. Материалдардағы оқу жылдарына бөлу жөніндегі ұсыныстар өздерінің әлеуметтік-тарихи, діни, философиялық және эстетикалық негіздері жөнінен әртүрлі бөлімдердің логикалық жүйелігіне негізделген.

Бағдарламада теориялық материалдар тарихи жүйелілікке сәйкес орналастырылған. Бағдарламаның негізін атақты композиторлардың творчествосы мен оның идеялық бағыты мен стилін сипаттайтын негізгі шығармаларына арналған монографиялық тақырыптар құрайды.

Оқу негізінен лекция-сабақ, әңгіме-сабақ түрлерінде өткізіледі. Оқушылардың ынтасы мен дербестігін қолдау мақсатымен, қосымша әдебиеттер қолдануы жоспарланған.

Маңызды шығармалар толық және терең түрде, ал қалғандары жалпылама, кейбіреулері тарихи шолулар түрінде оқытылады.

Курстың тақырыптық жоспары үлгі түрде түзілген, кейбір тақырыптарды өту реті мен оларға бөлінен сағат санын өзгерту оқытушының еркінде. Музыкалық шығармалардың тізімі әр топтың оқушыларының мамандықтарына, ноталар мен дыбыс жазбаларының бар- жоқтығына сәйкес өзгертіліп отырылады.

Әр тоқсаның соңында бақылау сабақ өткізіледі.

Музыкалық әдебиет курсынан алған тиісті білім оқушыларға мамандығы бойынша сыныпта шығармаларды жақсы орындауға, оларды стилі жағынан сауатты мәнерлеуге жәрдемдеседі.

ТАҚЫРЫПТЫҚ ҮЛГІ ЖОСПАР 1-бөлім

Шетел музыка әдебиеті

Қ/н	Тақырыптардың атаулары	Сағат саны	Өткізу мерзімі
	Дүниежүзілік музыка әдебиеті 5сынып		
	1 тоқсан		
1	Кіріспе сабақ музыка әлемі	1с	Қыркүйек
2	Музыканың мәнерлеу құралдары	2с	
3	Музыкалық тақырыптың даму принциптері	1с	
4	Тембр. Аспаптардың түрлері	1с	
5	Шекті аспаптардың топтары	1с	
6	Ағаш, үрмелі аспаптары	1с	
7	Мыс үрлемелі аспаптары	1с	
8	Сокпалы аспаптар	1с	Қазан
9	Музыкалық шығармалардың құрылымы	1с	
10	Коденция. Период.Сөйлем.	1с	
11	Екі бөлімді және үш бөлімді форма	1с	
12	Рондо. Вариация	1с	
13	Сонаталық форма	1с	
14	Музыкалық жанрлар	2с	
15	Борокко операның мектебінің тарихына шолу	1с	
16	Бақылау сабақ.	1с	Қараша
	2 тоқсан		
17	Опера жанрының қалыптасуы	1с	Қараша
18	Операның түрлері	1с	
19	Борокко дәуіріндегі аспаптық музыка	2с	

20	Полифониялық жанрлар	2с	
21	И.С.Бахтың өмірі мен шығармашылық жолы	2с	Желтөксан
22	Бахтың клавиралық шығармашылығы. .инвенция	2с	
23	«Француз сюитасы» с-moll	2с	
24	Қайталау.	1с	
25	Бақылау сабақ.	1с	
3 тоқсан			
26	Бахтын хтк –сы . прелюдия фуга с-moll	2с	Қантар
27	Орғандық шығармашлығы	1с	
28	Хорал шығармашлығы	1с	
29	d-mollТокатта және фуга	2с	Ақпан
30	А ғарту дәуірі	1с	
31	И.гайднің өмірі мен шығармашлығы	2с	
32	С онаталы симфониялық цикл	2с	
33	Гайдінің симфониялық шығармашлығы	1с	
34	№103Симфония.	2с	
35	Г айдің e-moll сонатасы	2с	Наурыз
36	СонатаD- dur	2с	
37	Викторина	1с	
38	Бақылау сабақ	1с	
4 тоқсан			
39	В.А. Моцарттың өмірі мен шығармашлығы	2с	Сәуір
40	Моцарттың Симфониялық шығармашлығы №.40 симфония	4с	
41	Моцарттың А-dur сонатасы.	2с	
42	М оцарттың опералық шығармашлығы «фигаронің үйлену тойы»операсы.	3с	Мамыр
43	Сиқырлы флейта»	3с	
44	Викторина. Тест жұмыстарын көрғау.	1с	
45	Бақылаусабақ.	1с	
		Барлығы 68 сағат	

БАҒДАРЛАМА МАЗМҰНЫ

1-бөлім «Шетел музыка әдебиеті»

Кіріспе. Музыка әлемі - адамзат мәдениетінің байлығы ішіндегі мұхиттай шексіз, ғажайып дүние. Музыкада адамның асқақ, асыл ойлары, арман - мақсаты, ізгі тілектері, қуанышы, қайғы қасіреті мен әр түрлі сезім иірімдері бейнеленеді. Музыканы адам жан дүниесіне тигізетін әсері орасан, сондықтан оны шынайы ықыласпен қабылдау арқылы ғана түсінуге болады.

Музыканың мәнерлеу құралдары- кең ұғымда музыка шығарманың идеялық тәтті-эмоциялық мазмұнын білдіретін «мелодия, екпін, ырғақ, гармония, т.б» жинтығы.

Музыкалық тақырыптың даму принциптерінің ұстанымы реализм әдісі музыканың идеялық - эстетикалық негізі болып табылады. Осыған орай музыкада көптеген дәстүрлі музыкалық жанрлар жаңа мазмұнға ие болды. Опера, балет, симфония классикалық монументі формасын сақтай отырып, жаңа заман талаптарының әсерімен іштей қайта құрылды. Тарихи және халықтық - патриоттық тақырыптың әсерінде хор және вокалдық - симфониялық музыка «оратория, кантата, поэма» гүлденді.

Аспаптардың түрлері. Шекті, үрлемелі «ағаш және мыс үрлемелі аспаптар» және соқпалы аспаптар.

Музыкалық шығармалардың құрылымы. Каденция, период, сойлем. Екі бөлімді және үш бөлімді форма. Рондо. Варияция. Сонаталық форма. ммммммм.

Музыкалық жанрлар. Барокк опера мектебінің тарихына шолу. XVII- XVIII ғ. опера. Опера жанрінің қалыптасуы.

Италия- опера отаны. Төрт орталық: Флоренция, Рим, Венеция, Неаполь. Серия және буффа опералары. Белгілі композиторлар: К.Монтеверди, Д.Скарлатти. Франциядағы опера. Негізгі калаушы: Ж.Люлли. Операның театрмен, балетпен байланысты. Жанр- лирикалық трагедия. Германиядағы опера: орталықтары- Гамбург пен Дрезден, композиторлар: Г.Шютц және Кайзер. Англиядағы опера: Г.Перселл. «Дидона мен Эней». Опера серияның құлдырауы, опера-буффаның дамуы, Францияда- опера комедия, Германия мен Австрияда- зингшпиль.

XVII-XVIII ғасырлардағы аспапты музыка

Органдық музыка: полифонияның үстемдігі, атақты органшылар, Германияда дамуы, протестанттық хоралмен байланысы, жанрлары: прелюдия, фантазия, токката мен фуга, фуганың құрылысы.

Клавирлық музыка: Француз музыкасы, рококо стилі, Рамо және Куперен, классикалық сюита, неміс музыкасы- Бахтың инвенциялары.

Скрипкалық музыка: итальяндық- Корелли - концерто-гроссо, Вивальдидің жеке концерті, оның "Жыл мезгілдері".

Иоганн Себастьян Бах (1685-1750)

Неміс композиторы, әрі органшы, барокко дәуірін тамамдаушы, мұрасы. Өмір жолы: балалық шағы, органист болуы,

ержеткен кезі, өмірінің 3 кезеңі, Бахтың отбасы.

Органдық шығармалары: хоральдық прелюдиялары мен полифониялық циклдері, токката мен fuga ре минор, пассакалья до минор.

Клавирик шығармашылығы: аспаптың әмбебаптағы, ойнау техникасындағы жаңашылдығы, Италияндық концерт, сипаттама: образдарға, циклдардың тұтастығы, 1 томнан прелюдиялар мен фугаларды талдау.

Вокалдық шығармалары: кантаталар, сезімдер, мессо си минор, жанр ерекшелігі, мазмұны, құрылымы, жеке номерлерін талдау.

Венаның классикалық мектебі

XVIII-ғасырдың көркемдік ағымы, өкілдері: Гайдн, Моцарт, Бетховен. Шығармашылықтарының классикалық ерекшеліктері: халық тарихына сүйену, музыканың идеялығы, демократияшылдық, симфония, концерт, квартет, соната жанрларының жасалуы, тілінің жан-жақтылығы, формасының әсемдігі мен төртбұрыштылығы, үйлесімділігі.

И.Гайднның өмірбаяны: соборда ән салуы, Н.Порпорда қызмет етуі, Эстергази княздері мен байланысы, Лондонға сапары, мұрасы.

В.Моцарттың өмірбаяны: "ғажайып бала", концерт беруі, граф Колоредоға қызмет етуі, өмірі мен шығармашылығының веналық кезеңі, өлім құпиясы, мұрасы.

Л.Бетховеннің өмірбаяны: отбасы, Нефе, Моцартпен кездесуі, Венадағы өмірі, керең болып қалуы, мұрасы. ағартушылық дәуірінің талантты өкілі (музыкалық энциклопедист), классик. Либреттист Кальцабиджимен бірігіп операны жаңғыртуы «драма музыка арқылы», опера идеялары, мелодиялық стиль, хор, оркестр, балет. «Орфей» операсы: сюжеті, 3 редакциясы, идеясы, 2 аумағы, қатысушылар, композициясы, әрекеттер мен көріністер бойынша талдау жасау.

№104 симфония, кіріспесінде Бетховеннің алдын алғандығы 1- бөлімдегі б.п. мен қ.п. бір тақырыпта, минормен сынау; 2- б. Вариациялармен дамитын 3- бөлімді форма, 3- б. "менуэт-фантазия мен юмор байлығы, в трио-лендлер, финал сонаталық түрде, екі тақырыпта- чехтың халық әні 2-қ.п - минорлық, Шуберттің алдын алған.

Гайднның тарихи маңызы: классикалық квартеттік симфонияның, оркестрдің негізін салушы. Шығармашылық сенімі: халықшылдық және еңбек қуанышы.

Иозеф Гайдн (1732-1809)

№104 симфониясы, тыңдаушылар берген аттары, таңдаулылары "Лондондық", олардың жалпы белгілері. №103 симфония ("литавра тремоломен"), 1 және 4- бөлімдері тақырып жақындықтары, концерто-гроссо белгілері, мотивтік түйіндеу; 2- бөлім баяу, қос вариация, тақырыптығы; 3- бөлім менуэт, 4- бөлім рондо-соната, халық өмірінің цитатасы.

№104 симфония, кіріспесінде Бетховеннің алдын алғандығы 1-

бөлімдегі б.п. мен қ.п. бір тақырыпта, минормен сынау; 2- б. Вариациялармен дамиды 3- бөлімді форма, 3- б. "менуэт-фантазия мен юмор байлығы, в трио-лендлер, финал сонаталық түрде, екі тақырыпта-чехтың халық әні 2-к.п - минорлық , Шуберттің алдын алған.

Гайднның тарихи маңызы:классикалық квартеттік симфонияның, оркестрдің негізін салушы. Шығармашылық сенімі:халықшылдық және еңбек қуанышы.

Вольфганг Амадей Моцарт (1756-1791)

Ғажайып данышпан, опера реформашысы, классикалық концерттің негізін қалаушы. "Фигароның үйленуі" операсы: сюжеті, Бомаршеден ауытқу, "көңілді драма", басты кейіпкерлерге сипаттама,негізгі номерлерге талдау.

№ 40 симфония: "Дауыл және тегеурін" стилінің үлгісі, қайғылы мазмұн, цикл тұтастығы; 1- б.- өткір-драмалы, б.п.- опера ариясына жақын, қ.п.- акжарқын, көңілді, репризде - минорлы , 2-б.- анданте, көтеріңкі сезімдер дүниесі, сонаталық түр, 3-б.-менуэт, драмалы, финал менуэттен келіп туындайды, б.п.- іштей қарама-қайшылы.

	Дүниежүзілік музыка әдебиеті 6 сынып I тоқсан	Сағат саны	Өткізу мерзімі
1	Француз буржазиялық көтерілісінің уақыты	1с	Қыркүйек
2	Л. В. Бетховеннің өмірі және шығармашылығы	2с	
3	Л. Бетховеннің фортепианалық шығармашылығы. №8 Соната. №14 соната..	4с	
4	Бетховеннің симфониялық шығармашылығы	1с	
5	Л.Бетховеннің №5-симфониясы №9 симфониясы	6с	Қазан
6	«Эгмонт» Увертюрасы	2с	
7	Викторина	1с	
8	Бақылау сабақ	1с	
	II тоқсан		
9	XIX ғасырдағы өнердегі романтизм дәуірі	2с	Қараша
10	Ф.Шуберттің өмірі мен шығармашылығы	2с	
11	Ф.Шуберттің вокалдық шығармашылығы «Орман патшасы	4с	

	әні», «Сұлу диірменші қыз» иокалды циклы		
12	Фортепианалық шығармашылығы «Экспромт»	1с	Желтоқсан
13	Симфониялық шығармашылығы	3с	
14	Викторина	1с	
15	Бақылау сабақ.	1с	
	3 тоқсан		
16	Ф.Шопеннің өмірі мен шығармашылық жолы	2с	Қантар
17	Фортепианалық миниатюралары (прелюдиялары, мазуркалары, полонездері, №1 баллада, №2 сонатасы)	2с	
18	Этюды	1с	
19	Бақылаусабақ	1с	
20	Р.Шуман өмір жолы мен шығармашылығы	2с	Ақпан
21	«Карнавал», фортепианолық цикл	3с	
22	Қиял-ғажайып пьесалар	2с	
23	Ф.Мендельсоннің өмір жолы	2с	Наурыз
24	Сөзсіз әндері	2с	
25	Аспаптық шығармашылығы. Скрипкамен оркестрге арналған концерт.	2с	
26	Бақылаусабақ	1с	
	IV тоқсан		
27	К.М.Вебердің өмірі мен шығармашылық жолы	2с	Сәуір
28	Б.Сметанның өмірі мен шығармашылық жолы	2с	
29	Симфониялық шығармашылығы	1с	
30	Цикл «Моя родина»	1с	
31	Сен-санс шығармашылығына мінездеме	1с	
32	Бақылау сабақ	1с	
33	Ф.Лист өмір жолы мен шығармашылығы	2с	Мамыр
34	Венгрлық рапсодиялары	2с	
35	Э.Гриктің шығармашылығының	1с	

	бейнесі		
36	Ипсеннің драмасына «Пер Гюнт»ке музыка	2с	
37	Бақылаусабақ	1с	

Барлығы:68 сағат

Людвиг ван Бетховен (1770-1827)

"Бұқараның Шекспирі", музыка алыбы, идея жағынан Француз революциясымен үндес, жаңашыл-пианист, симфония мен сонатада драматург. Фортепианалық шығармашылығы-симфонизм зертханасы. 32 соната, 5 концерт, стилі қуатты, масатты, шеңбері сонаталық түрде, 4-бөлімді. Соната № 8: Гейлигенштад өсиетімен байланысы, кіріспесінің көтеріңкілігі, б.п.-диалогтік және билікі, қ.п. -кісілігі, драматургиясы. Соната №14: 1-6.- аты, әуезділігі, өзгешелігі, 2-6.- интермеццоның рөлі, тасқынды финал.

Соната № 23: аты, Шекспирмен байланысы, 3 және 5 симфонияларға жақындығы, 1-6. "Дауыл және тегеурін"атмосферасы, б.п. көп элементтілігі, қ.п. және оның өзгеруі, тағдыр әуені; 2-6. Вариациялары, тақырыптың тектілік сипаты, 3-6. Дауыл бейнесі, тағдыр ырғағы. Симфониялық шығармашылығы; аспаптық драма, бөлімдерінің іштей байланысы, күдіреттілігі мен мәңгілігі.

№ 3 симфония: аты, идеясы, драматургиясы, 1-6. Қыран аллегрорсы, жаңа тақырыптарды сомдаудағы эпизод, фугато. 2-6. Қайғылы марш, 3-б. Менуэт орнына скерцо, финал-бимен, автоцитатамен, эпизодтар, салтанатты кода; № 5 симфония: циклдағы тағдыр тақырыбының маңызы, тақырыптың француз революциясы әндеріне жақындығы, 3 тромбонды енгізу, 3-бөлімнен 4-бөлімге өту. "Эгмонт"увертюрасы Гюгоның драмасы, формасы, шиеленістің ашылуы, теманың және оның өзгеруінің сипаттамасы, бағдарлама

Романтизм-көркемдік ағым ретінде

XVIII-XIX-ғасырлар тоғысы, әдебиет, негізгі жанрлары: роман, новелла, баллада, ертегі, романтизмнің идеялық негізі, негізін қалаушылар, тақырыбы: тарих, фантастика, лирика, табиғат; музыкалық романтизм- лирика, миниатюризм, жаңа жанрлар: баллада, поэма, искусстволар тоғысы, жалғыз суреткердің рухани дүниесін көрсету.

Франц Шуберт (1797-1828)

Австриялық әнші- композитор, романтизмнің негізін қалаушы, әндік симфонияның бастаушысы, қайғылы тағдыры, мұрасы.

Өмір жолы: отбасы, конвиктте оқуы, мьғалімнің көмекшісі, әндері, Фогль, "шубертиадалары", тапсырыспен жазылған опералары, соңғы

шығармалары, жас қаза.

Әндері: веналық колорит, ұлттық патетика, вокалдық циклдар: жанрдың демократияшылдығы, формасы, сүйемелдеу, "Ұршық иірген Маргарита", "Орман патшасы", "Форель", т.б. Әндерін талдау. "Сұлу диірменші әйел": сөзі Мюллердікі, сюжеті, драматургия, негізгі әндері, диірменші мен бұлақ бейнелері, иодельн стилі, романстық белгілері.

№ 8 симфония- си минор, аты, драматургиясы, тақырыптылығы, оның дамуы.

Франц Шуберт (1797-1828)

Австриялық әнші- композитор, романтизмнің негізін қалаушы, әндік симфонияның бастаушысы, қайғылы тағдыры, мұрасы.

Өмір жолы: отбасы, конвиктте оқуы, мұғалімнің көмекшісі, әндері, Фогль, "шубертиадалары", тапсырыспен жазылған опералары, соңғы шығармалары, жас қаза.

Әндері: веналық колорит, ұлттық патетика, вокалдық циклдар: жанрдың демократияшылдығы, формасы, сүйемелдеу, "Ұршық иірген Маргарита", "Орман патшасы", "Форель", т.б. Әндерін талдау. "Сұлу диірменші әйел": сөзі Мюллердікі, сюжеті, драматургия, негізгі әндері, диірменші мен бұлақ бейнелері, иодельн стилі, романстық белгілері.

№ 8 симфония- си минор, аты, драматургиясы, тақырыптылығы, оның дамуы.

Фридерик Шопен (1810-1849)

Поляк музыкасының классигі, суреткер және азамат, фортепианалық миниатюралар жанрының негізін қалаушы, мазмұн байлығы; фортепиано- Шопеннің ең сүйікті аспабы, аспаптық балладаларды жазуы; мелодиялық стиль ерекшеліктері. Мазуркалары мен полонездері: ұлттық рең, сағыныш, жанр түрлілігі, халықтық негіз, мазуркалардың екі тобы: көріністер (бейнелер) және көңіл-күйлері, полонездері.

Этюдтары: көркемдік және техникалық міндеттердің түйісуі, екі опус, бейнелік қарама-қарсылық, этюдтарды талдау.

Прелюдиялары: жанрды қайта туындау, Дантенің "күдіретті комедиясымен" үндесуі, тональдық орналасуы, бейнелік қарама*-қарсылықтар, поэмаға ұқсауы, жанрлық негізі.

Ноктюрндардың шығутегі, мелодиясы мен сүйемелдеу, екі типті, талдау.

Вальстері - әртүрлі сипаттағы концерттік пьесалары; армандаушылық, эстрадалық, жыржылдық.

Баллада № 1- соль минор, Мицкевич поэзиясымен байланысы, форма ерешеліктері, драматургиясы мен тақырыбы.

Соната № 2- си бемоль минор, цикл ерекшеліктері, Отан тақырыбы, тақырыптары, бөлімдері бойынша талдау.

Роберт Шуман (1810-1856)

Неміс композиторы және музыкалық жазушы, давидсбюндлерлер мен филистерлер, Флорестан мен Эвзебий. Шуманның жаңашылдығы: шығармашылығының көпжанрлығы, бейнелігі, стилистикалық және фактуралық ерекшеліктері, циклдерді жазуы, тағдырының қайғылылығы.

Өмірі мен шығармашылық жолы: отбасындағы қайшылық, әдеби және музыкалық дарын, университет, саяхаттар, Лейпциг, Виктердің отбасы, саусағының жарақаттануы, "Жаңа музыкалық газетті" шығаруы. "Музыканттар үшін өмірге қажет ережелерді" жазуы, Клара Вик үшін күресуі, Венада тұруы, үйленуі; Ресейге саяхаты, жүйке ауруға ұшырауы, Дрезден, Дюссельдорфтағы дирижерлік қызметі, өзін өзі өлтіруі.

Фортепианалық шығармалары: бейнелердің психологизмі (армандау, қиялдану, табиғат), тақырыптарының өмірбаяндылығы, публицистикалығы, жан-жақтылығы, жаңашылдығы; портреттік суреттер, романтикалық вариациялар жанры, циклдік формаларының ерекшелікте.

"Симфониялық этюдтер"- жаңа жанр, образдардың түрленуі, циклдің тұтастығы.

"Карнавал"- идеялық-эстетикалық концепция; циклдің бірегейлігі, бейнелері, сфинкстер, олардың маңызы, циклдің тұтастығы.

"Махаббат поэмасы"- Гейне өлеңдерінің автор өміріне жақындығы, музыкалық мазмұнның тереңдеуі, сюжеттік-драмалық бағыт, кейіпкер-романтик бейнесі, ладотональдық жоспардың ерекшеліктері, мелодия мен мәтіннің бірігуі.

Феликс Мендельсон- Бартольди (1809-1847)

Лейпциг композиторлық мектебінің басшысы, пианист-виртуоз, Бахты қайта ашушы, музыкалық ағартушы, дирижер, Лейпциг консерваториясының негізін қалаушы; шығармашылығының көп жанрлығы, бастылары - аспаптық жанрлар, увертюраның романтикалық бағдарламасын жасаушы.

"Сөзі жоқ әндер"- фортепиано үшін жазылған аспаптық миниатюралар, бейнелердің екі типі, құрылымы, фактуралық бағыты. Скрипкаға жазылған концерт - минор-романтикалық мазмұны, тақырыптылығы, формасы. "Жазғы түнгі ұйқы" увертюрасы - Шекспир комедиясының сюжеті, табиғат бейнелері, ертегілік фантастика, тақырып, оркестр ерекшеліктері.

Карл Мария Вебер (1786-1826)

Композитор, әрі дирижер, неміс романтикалық операсының негізін қалаушы. "Еркін садақшы"- ертегі, сюжеті либреттосы, лейтмотивтері, увертюра, қасқырлар сайындағы көрініс-жаңашылдық, кейіпкерлердің мінездемелері.

Бедржих Сметан «1824 - 1884» чех композиторі,

пианист, дирижор, педагог. 50 шақты шығармалардың авторы. Сметан чех бағдарламалы симфонизмнің қалаушысы. Алты симфониялық поэма. «Моя родина» циклінің авторы. Музыка тарихында Сметанді «чехтің . глинкасы» деп аталған.

Сен санс Шарль Камиль «1835 - 1921» француз композиторы, пианист, органист, дирижер. Оның шығармашылығына еңген 3 симфония, 5 фортепианалық, 3 скрипикалық және 2 величельге арналған концерт, симфониялық оркестрге бір неше увертюралар. 12 опера, 7 контата және ораториялар, 100 ромастар, хор, вокалдық, фортепианалық пьесалар т.б.. сен санстің шығаралмалары ерекшеленеді әунділігімен , бейнелерінің байлығымен.

Ференц Лист (1811-1886)

Венгер музыкасының классигі, композитор, дирижер, педагог, тақты пианист, шығармашылығының жан-жақтылығы, лейтмотивтігі мен бір тақырыптылығы, программалық симфониялық поэма жанры.

Өмірі мен шығармашылық жолы: 4 кезеңі - 1. Венгриялық және Венада оқуы; 2. Париждік - сабак, байланыстары,¹ саяхаттары; 3. Веймарлық - дирижерлік және әдеби қызметі; 4. Рим - Веймарлық , діншілдігі.

Фортепианолық шығармалары. Лист - пианист-реформатор, стилі. Шығармалары: "Жаһан кезген жылдар", этюдтері, Венгер рапсодиялары №2, 6 ("вербункош" стильндегі), транскрипциялары, соната си минор (мазмұны, құрылымы, тақырыбы), симфониялық шығармалары : поэмалары, тақырыбы, мазмұндары. "Прелюды" (Ламартинмен салыстыру), симфониялық циклдарды сонаталық формалармен біріктіру, тақырыптығы.

Эдвард Григ (1843-1907) – норвегия композиторы, пианист, дирижер, ұлттық классикалық музыкасының қалаушысы. Лейпциг консерваториясында білім алған. Көптеген Еуропалық елдерде пианист ретінде концерт берген. Шығармалары: камералы – аспаптық, вокалдық, симфониялық. Өзінің шығармаларында өз елінің табиғатын, тұрмыс тіршілігін суреттеген. Бүкіл әлемге танымал болған. Г. Ибсеннің драммасы бойынша жазылған «Пер Гюнт» шығармасы. Фортепианалық оркестрге «Норвежские танцы», «Лирические пьесы» музыка жазған.

	Дүниежүзілік музыка мәдениеті 7 сынып	
--	--	--

	1 Тоқсан	Сағат саны	Өткізу мерзімі
1	Көне русьтың музыка мәдениеті	2с	Қыркүйек
2	XI –XIX ғасырдың бірінші жартысындағы орыс музыкасы	2с	
	ән мен романстар. Өкілдері	2с	
3	М.Глинка өмір жолы мен шығармашылығы	2с	
	«Иван Сусанин» операсы	4с	Казан
4	Глинканың вокалдық шығармашылығы.	1с	
	Романстар мен әндері	1с	
5	Оркестрге арналған шығармалар «Камаринская», «Вальс – фантазия»	2с	
6	Викторина	1с	
7	Бақылау сабақ	1с	Караша
	2 Тоқсан		
7	А.Даргомыжскийдің өмірі мен шығармашылығы .	2с	Караша
8	А.Даргомыжскийдің романстары мен әндері	4с	
9	Даргомыжскийдің «Русалка» . операсы. .	4с	Желтоқсан
	Викторина	1с	
	Бақылау сабақ	1с	
10	XIX ғасырдағы 60 – 70 жылдағы орыс музыка мәдениеті «Күдіретті топ» негізгі эстетикалық принциптері	2с	
	3 тоқсан		
11	А.Бородинің өмірі мен шығармашылығы .	2с	Қантар
12	Бородинің симфониялық шығармашылығы. «Жауынгерлік» симфония	2с	
13	«Князь Игорь» операсы. . .	4с	Ақпан
14	Бақылау сабақ	1с	
15	М.Мусоргский өмірі және шығармашылығы	1с	

16	«Борис Годунов» операсы..	4с	Наурыз
17	Көрме суреттері	2с	
18	Мусоргскийдің әндері.	2с	
19	Викторина	1с	
20	бақылау сабақ.	1с	
4 тоқсан			
21	Н.Римский-Корсаковтің өмірі мен шығармашылығы	2с	Сәуір
22	Опералық шығармашылығы«Снегурочка» операсы	3с	
23	Симфониялық шығармашылығы«Шехерезада»	2с	
24	П.Чайковский өмірі және шығармашылығы	2с	Мамыр
20	П.Чайковский «Евгений Онегин» операсы	3с	
25	Симфониялық шығармашылығы «3 имние грезы	2с	
22	Викторина.	1с	
23	Бақылау сабақ	1с	

Барлығы:68 сағат

2- бөлім . Орыс музыкалық әдебиеті

Халық музыкасы (негізгі жанрлары) Ауыз

әдебиетінің және халық музыкасының негізгі сипаттамалары, атқаратын қызметі, егін шаруашылығына байланысты мезгілдік әдет- ғұрыптар (коляда, қысқы святкалар, масленица, көктемді қарсы алу, семик, купала) ; отбасылық-тұрмыстық әндер (бесік жыры, үйлену тойы әндері, жоқтау), батырлық-ерлік ән-жырлары (солтүстік, оңтүстік орыс жырлары, діни әндер, скоморохтар әндері), хоровод әндері (лирикалық және әзіл-қалжың), олардың тақырыптары мен ерекшеліктері, қала әндері (кант, жеке дауыстағы ән, ерекшеліктері).

Глинкаға дейінгі музыка (шеркеулік, опералық, романстық) Хормен айту және а капелла, "знаменный әуендер" сегіздауыс, партестік ән салу, хорлық концерт, шіркеу композиторлары, С.Рахманинов "Түн бойына жалбарыну".

XVIII-ғасырдың күлкілі опералары, жанр өзгешілігі, авторлары, XIX ғ. басындағы опера, қос жанр, үлгілері.

Романстың шығуы (орыс әні, қалалық, тұрмыс-салт романсы), авторлары, романстың түрлері- орыс әні, элегия, баллада, дастархан басындағы ән, цыган әні, би ритміндегі романстар), 40-жылдардағы

романстардағы әлеуметтік тақырыптар.

Михаил Иванович Глинка (1804-1857)

Орыс классикалық музыкасының негізін қалаушы, декабристермен, Пушкинмен байланысы, мұрасы, халық музыкасына көзқарасы.

Өмірі мен шығармасының жолы : - денсаулығының нашарлығы, балалық шағы, нелерге қызыққандығы, Благородный пансионда оқуы, Кавказға, Италияға сапар шегуі, опералары мен романстары, шетелге екінші сапары, симфониялық шығармалары, жалғыздық, қазасы, Л.И. Шестакова.

"Иван Сусанин"- сюжеті, жазылу және қойылу тарихы, жанрлық ерекшеліктері, европа музыкасының ең озық үлгілеріне сүйенуі (Гендель, Вебер, Моцарт), орыстар мен поляктардың бейнелерін қарама-қарсы қоюы, шығармашылық әдісі.

"Руслан мен Людмила"- әдеби негізі. Айырмашылығы, жанрлық ерекшеліктері, портреттік ариялары, формалары, мелодия-остинатоға вариациялары, "Камаринская"- жанрлық симфонизмнің анықтамасы, тақырыптылығы мен оның жалпылығы, формасы, вариациялар, әдістері, дәстүрлер. "Арагон хотасы" тақырыбы мен оның сипаттамасы, формасы, оркестр құрамы, кіріспе.

Романстары- тақырып жан-жақтылығы, жақсы көретін ақындары ; мәтінге көзқарасы, мелодикасы, сүйемелдеу, көркемдеу, жанрлық жан- жақтылығы.

Александр Сергеевич Даргомыжский (1813-1869)

Сыншыл реализмнің, немесе "табиғи мектептің" негізін қалаушы (Белинскийдің айтуы бойынша); шығармаларындағы әлеуметтік тақырыптар, романстарының жаңашылдығы.

Өмірі мен шығармашылық жолы : отбасы, романстар мен водевильдер жазуы, шенеуніктік қызметі, Глинкамен араласуы, опералар жазуы, "Ұшқын" газеті, . "Құдіретті топ" композиторларымен араласуы, "Тас мейман". Романстары- ақындар тобы, тақырыбы, мәтінге көзқарасы, жанрлық жан-жақтылығы, жаңашылдығы.

"Русалка"- әдеби негізі, жанры, сюжетті түсіндіру, Наташа мен Диірменші бейнелері, драматургиясы, речитативтер мен ариозалар, жеке нөмірлерді талдау.

«Құдіретті топ»

Негізгі эстетикалық принциптері : демократияшылдық, халықшылдық, реализм, құрамы, В.В.Стасовтың ролі, композиторлардың жеке ерекшеліктері. "Жылжымалы көркем көрмелер әріптестігімен" ұқсастығы, музыкалық қоғамдар, мектептер, консерваториялар ашуы.

Александр Порфирьевич Бородин (1833-1887)

Орыс музыкасының барлық жанрларында эпикалық бағытты

жасаушы, ғалым-химик, әйелдердің дәрігерлік курстарын ұйымдастырушы, жаңашыл.

Өмірбаяны- князь отбасындағы балалық шағы, музыка мен химияға сүйіспеншілігі, оқу жылдары, шетелде білімін жетілдіруі, "күдіретті топ" мүшелерімен қатнасы, Академиядағы қызметі, шығармалары, курстар, қазасы.

Романстары- саны, поэтикалық негізі, жанрлары, мелодика мен гармония. "Князь Игорь"- әдеби негізі, жанры, драматургия ерекшеліктері, кейіпкерлерінің мінездемесі, музыканың ұлттық ерекшеліктеріне сүйену, әрекеттер мен суреттері бойынша талдау жасау.

№ 2 Симфониясы - аты, программалығы, жанр ерекшелігі, классикалық сюита және симфониямен салыстыру, бөлімдері бойынша талдау.

Модест Петрович Мусоргский (1839-1881)

Композитор-реалист опера жаңартушысы, "халықтық драманың" жасаушысы, опералық мұрасы, романстары, фортепианолық циклі. Өмірі мен шығармашылық жолы- отбасы, оқу, офицер және шеніунік қызметкері, коммунадағы өмірі, опералары, "Борис Годуновтың" қойылуы, Гартманның өлімі, опералар мен романстар жазуы, ауруы және қаза болуы.

"Борис Годунов"- әдеби негізі, либреттосы, Пушкинмен салыстыру, халық бейнесі, оны дамыту, өкілдері, цитаталары, патша бейнесі:

дәстүрлер. "Арагон хотасы" тақырыбы мен оның сипаттамасы, формасы, оркестр құрамы, кіріспе.

Романстары- тақырып жан-жақтылығы, жақсы кіретін ақындары ; мәтінге көзқарасы, мелодикасы, сүйемелдеу, көркемдеу, жанрлық жан-жақтылығы.

Николай Андреевич Римский-Корсаков (1844-1908)

Шығармашылық қызметінің жан-жақтылығы, халық музыкасының ролі, мұрасы, операларының тақырыптық және жанрлық жан-жақтылығы. Өмір жолы мен шығармашылығы - балалық шағы, отбасы дәстүрі, Теңіз корпусындағы оқу, "топ" мүшелерімен араласуы, дньниежьзін айналып жүзуге қатысуы, опералары, консерваторияда сабақ беруі, дағдарыс, операларының Мамонтов театрында қойылуы, 1905 жыл оқиғаларына қатысы, жұмыстан шығарылуы, полицейлік бақылау, қайта оралу, XX ғ. басындағы шығармашылығы.

"Ақшақар"- "көктемгі ертегі", әдеби негізі, жанры, әдет-ғұрып көріністері, Ақшақар бейнесі, лейтмотивтері, әйел бейнелерінің жьптығы, Лелдің, Берендей патшаның бейнелерінің шарттылығы, номерлерді талдау.

"Садко" - опера - былина, Стасовтың ролі, шындық және фантастикалық бейнелердің қарама - қайшылығы, музыканың әсемдігі, көріністердің қарама - қарсылығы, композициясы, лейтмотивтері, бас кейіпкерлердің бейнелері.

"Патша қалыңдығы" - Мейдің драмасы, жанры, опрчина бейнесі, лейтмотивтік жүйесі, кейіпкерлердің екі тобы, аралас драматургия.

"Шехеразада" - симфония, концерт белгілері бар сюита, программасы, лейтмотивтері, оркестрлік реңкі, бөлім бойынша талдау жасау.

Петр Ильич Чайковский (1840-1893)

Лирик - психолог, драматург, аспапты драманың негізін қалаушы, мұрасы, Чайковский шығармашылығында пешененің тақырыбының ролі, шиеленісті драматургия, музыкасының ұлттық негізі, жанр жан - жақтылығы.

Өмірі мен шығармашылық жолы - балалық шағы, заң училищесінде оқуы, Петербург консерваториясында оқуы, Москва консерваториясының профессоры, өртістік үйірме, шығармашылығы, үйленуі, Италияға сапар, науқастануы, Фон Мекпен ара қатнасы, шығармалары, даңқ, қазасы.

Фортепианоға жазылған № 1 концерт - кеңдігі, тақырыптылығы, финалда халық тақырыбын пайдалануы, фортепиано партиясы, оркестрлік реңкі.

"Ромео мен Джульетта" - программасының ерекшеліктері, жанр мен форманы түсіндіруі, шиеленісті драматургия, тональдық жоспар, кодасының ерекшелігі.

"Қысқы қиялдар" - программалық симфония жанры бөлімдерінің аттары, тақырыптылығы, 1- бөлімнің элегиялық сипаты, финалдағы халық тақырыбы.

№ 4 симфония - программасы Фон Мекке жазған хатында ашылған, цикл тұтастығы, пешене тақырыбы, 1 - бөлімдегі вальс жанры арқылы жалпылау, скерцодағы тақырыптық және оркестрлік тапқыштықтары, финалдағы шиеленістің шешілуі, халық тақырыбы.

№ 6 симфония - программасы, тақырыбы, философиялық шиеленістің қайғылы шешілуі, көп тақырыптылығы, 1 - бөлім мен финалдың ерекше маңызы.

"Евгений Онегин" - әдеби негізі, жанры, "лирикалық көріністер" операның мелодиялық стилі, шиеленісті көріністер, тұрмыстық номерлерді талдау жасау.

"Қарғаның мәткесі" - опера - трагедия, Пушкиннен айырмашылығы, шиеленістердің тереңдігі, психологизм, операның симфониялануы, лейтмотивтер, көріністер, оркестр.

Романстары - ақындар тобы, мәтінге көзқарас, тақырыптары, мелодиясы мен сүйемелдеу.

	Дүниежүзілік музыка әдебиеті 8сынып	Сағ.саны	Өткізу мерәмі.
	І тоқсан		

1	XIX ғ.соңындағы - XXғ.басындағы орыстың музыка мәдениеті.	2с	Қыркүйек
2	А .К .Лядовтың өмірі мен шығармашлығы.	2с	
3	лядовтың симфониялық . «кикимора», «баба яга», «волшебное озеро».	3с	Қазан
4	бақылау сабақ.	1с	Қазан
5	А.Скрябин өмірі мен шығармашлығы	2с	
6	Фортепианалық шығармалары.этюдтар, прелюдиялар	3с	
7	Симфониялық шығармашлығы№3 симфониясы .каталау.	3с	
8	Викторина	1с	
9	Бақылаусабақ	1с	Қараша
	2 тоқсан		
10	С.Рахманиновтың өмірі мен шығармашлығы	2с	Қараша
11	Фортепианолық шығармашлығы. Прелюдиялар, этюдтар, суреттер.	4с	
12	№2 Концерт	4с	Желтоқсан»,
13	С.Рахманиновтың камералы вокалдық шығармашлығы..	2с	
14	Викторина	1с	
15	бақылаусабақ.	1с	
	3 тоқсан		
16	И.Стравинский өмірі мен шығармашлығы	2с	Қантар
17	«Петрушка» балеті.»...	3с	
18	«Весна священная» балеті	2с	Ақпан
19	«жар птица» балеті	2с	
20	Викторина	1с	
21	бақылау сабақ.	1с	
22	Совет дәуріндегі музыкалық әдебиеті	1с	
23	казан социялистік төнкеріліс (1941-1945) Ү. О. С. кезені.	1с	Наурыз
24	Советтік көпшілік әндерінің гүлденуі	3с	
25	Әндерді орындау.	1с	

27	Қайталау	1с	
28	Бққылаусабақ	1с	
4 тоқсан			
30	Прокофьев С. өмірі мен шығармашылығы	2с	Сәуір
31	Прокофьевтің «Александр Невский» кантатасы	4с	
32	Балет шығармашылығы «Золушка» балаті.	3с	
33	Прокофьевтің фортепианалық шығармашылығы	2с	Мамыр
34	Симфониялық шығармашылығы жетінші симфония .	3с	
35	викторина..	1с	
36	бакылаусабақ.	1с	

Барлығы:68сағат

XIX ғ. аяғы мен XX басындағы орыс музыкасы

Александр II патша өлтірілгеннен кейінгі Ресейдегі саяси реакция, "Беляевтің үйірмесі", Римский - Корсаковтың ролі, жас композиторлар, симфониялық және камералық жанрлар. XX ғ. басы - орыс музыкасының "күміс ғасыры", ағымдардың көптігі, "Өнер дүниесі" мен Дягилевтің ролі, музыканың негізгі жанрлары.

А.К. Лядов(1855-1914) – орыстың композиторы, дирижер, педагог. Римский-Корсаковтың жетекшілігімен Петербург консерваториясында музыкалық білімін алды. Оның шәкірттері: Н.Я Мясковский, С.С Прокофьев т.б. Лядовтың көптеген шығармалары фортепианалық және оркестрлік миниатюралар. Әсіресе композиторды ертегілік халықтық бейнелер қызықтырған. Осы тақырыптарға жазылған симфониялық көріністер «Волшебное озеро», «Баба-Яга», «Кикимора». Фортепианалық пьесалар «Бирюльки», «Музыкальная табакерка», «Арабески», прилюдиялар,мазуркалар, этюдтар т.б.

200-дей астам орыс халық әндерін үндеген.

Александр Николаевич Скрябин (1872- 1915)

Идеалистік бағыттағы композитор - философ, түрлі түсті дыбыс, шегіне жеткен пианизм, ойлаудың аспаптылығы, мұрасы.

Өмірі мен шығармашылық жолы - нағашы әпкесінің ролі, Кадет корпусы мен консерваторияда оқуы, қолының ауруы, шығармалары, әйелдері мен балалары, Европадағы өмірі, симфониялық шығармалары, "Мистерияның" жоспарлануы, қазасы.

Фортепианолық шығармашылығы - "ад либитум" ойшы, ерте кезеңдегі жанрлары, опус II-нің прелюдиялар циклі, Шопеннен өзгешілігі, прелюдияларды талдау.

Опус 32 екі поэмасы бейнелердің қарама - қарсылығы, бейнелерді драматургияға қосу, программасы, тақырыптары.

№ 3 симфониясы - тақырыпшасы, поэманың сипаттары, интродукция тақырыбының ролі, цикл драматургиясы, философиялық идеясы, бөлімдері бойынша талдау жасау.

№ 4 сонатасы - цикл жаңашылдығы, драматургияға тақырыптардың жалғамуы, поэмалармен симфониялардың, бағдарлама, тақырыптардың алдыналуы.

Сергей Васильевич Рахманинов (1873-1943)

Пианист композитор, дирижер, шығармашылығының негізгі тақырыбы, мұрасы, жанрлық диапазон, лирика, психологизм, романтизм.

Өмірбаяны - балалық шағы, консерваториялардағы оқуы, композитордың тағдырындағы Зверевтің, Аренскийдің, Танеевтің ролі, шығармашылығының Ресейліккезеңі, шетелдердегі концерттік қызметі,

Франциядағы, Америкадағы өмірі.

Романстары - Чайковский дәстүрін жалғастырушы, ақындар тобы, тақырып, мелодиялық стиль, сүйемелдеу, педагогтің қалауы бойынша талдау жасау.

Прелюдиялары - пианизммен байланысы, жанрды тәсіндіруі, форманың кеңейтілуі, программалығы, жанрлық негізі, №.23, 32 опустарының ерекшеліктері.

Этюдтар - көріністер, прелюдиялардан айырмашылықтары, техникалық және көркемдік мәселелердің тоғысуы, программалылығы, шеберлігі.

Фортепиано үшін № 2 концерт - дағдарыстан шығу, ойы, симфониялығы, фортепиано мен оркестрдің ара - қатынасы, цикл тұтастығы.

Игорь Федорович Стравинский (1882-1971)

"Петрушка" - жазылу тарихы, балет проблемалары, цитаталар, бейнелеу құралдарының жаңашылдығы, оркестрлік реңк, көріністерді талғау.

"Псаломдар симфониясы" - неоклассицизм туындысы, жанрлық жаңалық, циклдің ерекшеліктері, әдеби негізі, бөлімдері бойынша талдау жасау.

Кеңес музыкасына шолу

Даму кезеңдері, идеялық бағыттылығы, шығармашылық топтар және композиторлар адағын құру, жанрларының қалыптасуы, негізгі жанр - Кеңестің көпшілікке арналған әндері, симфония, опера, балет жанрларының озық үлгілері.

Сергей Сергеевич Прокофьев (1891-1953)

Композитор, пианист, дирижер, жаңашыл, мұрасы, музыкалық тілі. Өмірі мен шығармашылық жолы - балалық шағы, ерте шығармалары, консерваторияда оқуы, концертберуі, революцияға дейінгі шығармалары, Жапония арқылы Ақш-қа концерттік турнеге аттануы, Парижде тұруы, әйелі, елге оралуы, шығармашылығы, соғыс жылдары, науқастануы, опералары мен балеттерінің қойылуы.

"Александр Невский" - Эйзенштейнмен қызметес болуы, кантатаның жазылуы, оның идеясы, тақырыбы, формасы, мазмұны, Отан лейтмотиві, талдау.

"Ромео мен Джульетта" - Чайковский дәстүрін жалғастыру, коюдың қиындығы, Шекспирге жақындығы, балеттіңүш бағырі және оларды мәнерлеу құралдары, лейтмотивтік жүйе, актылар және көріністер бойынша талдау жасау.

Симфония № 7 - шығармашылығындағы негізгі бейнелерді қортындылау, симфонияның философиялық және эпикалық жақтары, тақырыптық белдеуі, бөлімдердің тақырыптылығы.

	Дүниежүзідік музыка әдебиеті 9 сынып	Сағат саны	Өткізу мерзімі
	1 тоқсан		
1	Д. Шостакович өмірі мен шығармашылығы.	2с	Қыркүйек
2	Шостаковичтің прелюдиялары және фугалары	2с	
3	Д.шостаковичтің симфониялық шығармашлығы	1с	
4	№7 симфония «Ленинградтық»	3с	
5	№11 симфония «1905 жыл».	3с	Қазан
6	№5 симфония	3с	
7	Шостаковичтің вокалдық шығармашлығы.	2с	
8	Викторина	1с	
9	Бақылау.	1с	Қараша
	2 тоқсан		

10	А.Хачатурянцтің өмірі мен шығармашылығы.	2с	Қараша
11	А . И.Хачатурянцтің оркестір мен скрипкаға арналған концерті	4с	
12	«Спартак» болеті...	3с	Желтоқсан
13	«Гаяне» балеті	3с	
14	Викторина	1с	
15	Бақылаусабақ.	1с	
3 тоқсан			
16	Д .Б . Кабалевскийдің өмірі мен шіғармашлығы.	2с	Қантар
17	Оркестр мен скрипкаға арналған концерті.	3с	
18	Бақылау сабақ.	1с	
19	Г.Свиридов өмірі мен шығармашылық жолы .	2с	Ақпан
20	Курск әндері	2с	
21	«Метель» шығармашлығына музыкалық иллюстрация	2с	
22	«Есенинді еске алу» поэмасы. .	2с	
24	П атетическая оратория.	4с	Наурыз
25	Викторина	1с	
26	Бақылаусабақ	1с	
4 тоқсан			
27	Р.Щедринің өмірі мен шығармашылығы.	2с	Сәуір
28	Р .Щедринің балет жанрі.	2с	
29	«Кармен» сюита	2с	
30	Бақылау сабақ.	1с	
31	70-90 жылдағы композиторлардың шығармашлығы .	2с	Мамыр
32	Хренниковтың өмірі мен шығармашлығы.	2с	
33	А. Петровтың өмірі мен шығармашлығы .	1с	
34	А.Г Шниткенің өмірімен шығармашылығы.	1с	
35	Б.И. Тищенкоің өмірі мен шығармашлығы .	1с	
36	Өткен тақырыптарды қайталау.	1с	
37	Бақылау сабақ.	1с	

Барлығы: 68 сағат

Дмитрий Дмитриевич Шостакович (1906-1975)

Гуманист - суреткер, тақырыптарының маңыздылығы, жанр жан - жактылығы, драматургиясының жаңашылдығы, музыкалық стилі (монограмманы, цитата, автоцитата, стилизация әдістерін, коллажды қолдануы).

Симфония № 7 -1 бөлімі, программасы, жазылу және орындалу тарихы, формасының жаңашылдығы, шиеленіс, бөлімдерінiнтақырыптылығы, оныңөзгеруі.

Симфония № 11 - көрінген және жасырын программа, циклдің ерекшеліктері, цитата келтіру әдістері, лейтмотивтер және олардың ролі, бөлімдер бойынша талдау жасау.

Арам Ильч Хачатурян (1903-1978)

Ерекше талантты армян композиторы, Сарьянмен салыстыру, мұрасы, Шығыс пен Батыс дәстүрлерін тоқайластыру, балеттері.

Скрипка мен оркестрге арнап жазылған ре минор концертті - ұлттық өрнек, арнау, скрипка партиясының шеберлігі, бөлімдер бойынша талдау жасау.

Д.Б. Кабалевский(1904-1987) – кеңес композиторы, педагог, қоғам қайраткері, социалистік еңбек иегері, Лениндік премияның лауреаты, КСРО халық әртісі, Мәскеу консерваториясында Мясковскийдің композиция сыныбында оқыған және Гольденвейзердің фортепиано сыныбында оқыған. 1930 жылдан консерваторияда ұстаздық қызметін атқарған. 4 симфонияның, 5 операның, 4 кантатаның, 7 концерттің, 24 прилюдиялардың, вокалдық циклдардың т.б шығармалардың авторы.

Кабалевский балаларға арналған: «Про трех китов и про многое другое», «Прекрасное пробуждает доброе», «Как рассказывать детям о музыке» кітаптарының авторы.

Георгий Васильевич Свиридов (1915-1998)

Неофольклоризм өкілі, вокалдық музыканың басымдылығы, Сөз ролі, ұлттық өрнек, мұрасы.

"Юрловты еске алу концерті" - хорлық айтылуы а, капелла, мәтінсіз формасы, музыкасының мұңды сарыны.

"С.Есенинді еске алу поэмасы" - ақынды жаңаша тану, жоспар және оның іске асырылуы, формасының ерекшеліктері, екі бағыт : халық және ақын, мәннерлеу құралдары, хорлық және оркестрлік реңк, халық жанрларына сүйену.

"Патетикалық оратория" - Марковский өлеңдерін музыкамен мәннерлеу, ораторияның тақырыбы, құрылымы, речитатив пен хордың ерекшеліктері.

Родион Константинович Щедрин (1932 г.р.)

Кең ауқымдағы композитор, Щедрин шығармашылығындағы М.Плисецкаяның рөлі, шығармалары, композиторлық техникасы.

"Кармен - Сюита" - операның нөмерлерін таңдауы, қайта өңдеудің ерекшеліктері, оркестр құрамы, Плисецкая балетте.

Фортепианаға арнап жазылған концерттері -1 концерттегі частушкаларды, екінші бөліміндегі джаз элементтерін пайдалануы, үзінділер.

70-90 жылдағы композиторлардың шығармашылығы

Т.Н Хренников (1913) –кеңес композиторы, пианист, педагог, социалистік еңбек иегері, Лениндік премиясының лауреаты, КСРО халық әртісі, Мәскеу консерваториясын Шебалиннің сыныбында оқыған. Оқу орынды үздік бітірген. Студенттік кезінде жазылған 1-ші симфония. Хренников: 6 операның авторы. Соның 1-шісі «В бурю», «Мать»(М.Горькийдің мәтіні бойынша). 80-ші жылдары «Доротея», «Голый король», «Золотой телёнок» комедиялық операларын жазады. Композитор көптеген спектакльдерге, кинофильмдерге музыка жазған.

А.П Петров(1930) – кеңес композиторы, КСРО халық әртісі. Оның шығармалары: опералары «Пётр I», «Маяковский начинается». Балеттері «Берег надежды», «Сотворение мира», «хореографическая симфония», «Размышление о поэте»(Пушкин). Оперетталар, симфония – фантазия «Мастер и Маргарита», вокалдық циклар және т.б
Петров көптеген кинофильмдерге музыка жазған. Солардың ішінде «Я шагаю по Москве», «Человек Амфибия», «Берегись автомобиля», «Служебный роман», «Жестокий романс» т.б
Композитор балаларға арнап музыка жазады.

Шнитке(1934) – кеңес композиторы. Бірнеше жанрлардың авторы. Соның ішінде басым болып келетін аспаптық музыка.
Шығармалары: опера «11 заповедь», батеттер«Лабиринты»,Эскизы «Пер Гюнт», 4 симфония, 4 скрипкалық концерт, фортепианалық, альт және виоланчельдік концерттері, Реквием, камералық оркестрге арналған 4 Concerti grossi, кантата «История доктора Иоганна Фаута», бірнеше оркестрлік, вокалдық және хор композициялық шығармаларының авторы.

Б.И Тишенко (1939) кеңес композиторы, пианист. Аспирантураны Шостаковичтің жетекшілігімен өткен. Консерваторияның ұстазы, профессоры.

Шығармалары: балеттер «12», «Ярославный»(По слову о полку Игореве), 6 симфония, 6 аспаптық концерттер, Маяковскийдің сөзіне жазған кантата «Ленин жив», Ахматованың сөзіне жазған «Реквием». Чуковскийдің ертегілеріне музыкалық спектакльдеріне т.б шығармаларына музыка жазған. Органға, вокалдық циклдерге, музыкалық спектакльдерге және кинофильмдерге музыка жазған.

Оқушылардың жұмысының бақылау түрлері.

- 1.Конспектілер мен лекцияларды үнемі тексеру.
- 2.Музыкалық викториналар өткізу.
- 3.Оқушылардың жауаптарына баға беру және талдау.
- 4.Төменгі дайындығы бар оқушыға көмек.
- 5.Фортепианалық үзіндіге, ойын тақырыптарына тексеріс.
- 6.Музыкалық жазба шығармаларды тыңдаған кезде оқушыларды бақылау.